Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i – K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i – K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18368

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i - K?sa Formu (CSÖ-KF), bireylerin kronik olarak can s?k?nt?s? ya?ama e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal ölçe?in Türkçeye uyarlanm?? k?sa versiyonudur. Bu psikometrik uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermek üzere P?nar Dursun ve Esin Tezer taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir (2013). Ölçek, özellikle ara?t?rma ve klinik ba?lamlarda can s?k?nt?s? e?ilimi düzeylerini h?zl?ca de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerlili?i Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi? ve iç tutarl?l?k güvenilirli?i Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Bu k?sa form, uzun versiyonun ölçtü?ü temel yap?y? korurken, uygulama süresini k?saltarak pratik kullan?m kolayl??? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Can S?k?nt?s?, Can S?k?nt?s? E?ilimi, K?sa Form, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alpha, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

P?nar Dursun, Esin Tezer

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin durumsal olmaktan ziyade ki?isel bir özellik olarak can s?k?nt?s? ya?amaya ne kadar yatk?n olduklar?n? belirlemektir. Orijinal ölçe?in k?sa formunun Türkçeye uyarlanmas?, Türk kültüründe can s?k?nt?s? e?ilimini ölçmek için geçerli ve ekonomik bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, psikoloji, e?itim ve sa?l?k alanlar?nda can s?k?nt?s? e?iliminin depresyon, kayg?, riskli davran??lar ve akademik ba?ar?s?zl?k gibi çe?itli psikolojik sonuçlarla ili?kisini inceleyen ara?t?rmac?lar için kritik bir ölçüm arac? sa?lamaktad?r. K?sa form olmas?, özellikle büyük örneklemli çal??malarda ve zaman k?s?tl? uygulamalarda büyük avantaj sunar.

Yap?

Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i - K?sa Formu, temel olarak **Can S?k?nt?s? E?ilimi** (Boredom Proneness) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin çevresel uyaranlara kar?? duyars?zl?k veya içsel kaynaklara dayal? aktivite eksikli?i nedeniyle s?k s?k ve yo?un bir ?ekilde can s?k?nt?s? ya?ama e?ilimi olarak tan?mlan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Can s?k?nt?s? e?ilimi, genellikle iki ana faktör etraf?nda toplan?r: **?çsel Can S?k?nt?s?** (bireyin kendi iç dünyas?nda anlam veya ilgi bulamama) ve **D??sal Can S?k?nt?s?** (çevresel uyaranlar?n yetersiz veya tekdüze olmas? nedeniyle s?k?lma). K?sa formun uyarlamas?, bu temel boyutlar?n Türkçe popülasyonda da tutarl? bir ?ekilde ölçülüp ölçülmedi?ini ara?t?rm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in maddelerinin teorik olarak öngörülen faktör yap?s?na ne kadar uydu?unu istatistiksel olarak de?erlendiren güçlü bir yöntemdir.

Dursun ve Tezer (2013) taraf?ndan yürütülen bu analiz, ölçe?in Türkçe versiyonunun, orijinal k?sa formda belirtilen teorik yap?y? koruyup korumad???n? do?rulamaya odaklanm??t?r. Bu analizler, Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i - K?sa Formu'nun Türkçe ba?lamda ölçmek istedi?i yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, maddelerin iç tutarl?l??? hesaplanarak belirlenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçekteki tüm maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik katsay?s? olarak Cronbach Alpha de?eri kullan?lm?? ve bu katsay? .63 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre orta düzeyde bir iç tutarl?l??a i?aret etmekle birlikte, k?sa form ölçekler için kabul edilebilir s?n?rlar içerisinde de?erlendirilebilir. Ara?t?rmac?lar, bu katsay?n?n k?sa formun do?al bir sonucu olabilece?ini belirtmi?lerdir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ölçe?in maddelerinin, can s?k?nt?s? e?iliminin alt?nda yatan boyutlar? (genellikle içsel ve d??sal can s?k?nt?s?) do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?ini test etmi?tir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in Türkçe versiyonunun teorik olarak beklenen faktör yüklerine sahip oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün korundu?unu do?rulam??t?r. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unu ve psikometrik aç?dan sa?lam bir zemin üzerine oturdu?unu göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 7'li Likert Ölçe?i

Derecelendirme: 1= Hiç Kat?lm?yorum - 7= Tamamen Kat?l?yorum

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Uyarlama çal??mas? a??rl?kl? olarak üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere özellikle üniversite ö?rencileri örneklemi hedeflenmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel öz bildirim (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

Uyarlama, BPS-SF, Can S?k?nt?s? E?ilimi, Psikometri, Faktör Yap?s?, Güvenilirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: P?nar Dursun

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir

?leti?im E-posta Adresi: dursun.pinar@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?).

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Orijinal makalede ticari kullan?m veya lisans ücretleri hakk?nda bilgi verilmemi?tir; akademik kullan?m için genellikle referans gösterilmesi beklenir.

PDF Dosyas?: Ölçe?in PDF format?ndaki dosyas?na bu ba?lant?dan ula??labilir: can-sikinti-egilimi-olcegi-kisa-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Dursun, P., & Tezer, E. (2013). Turkish adaptation of the boredom proneness scale short-form. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 84, 1550-1554.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makalenin ba?lant?s?: ac.els-cdn.com.

Can S?k?nt?s? E?ilimi Ölçe?i - K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçe?in maddeleri metin format?nda sa?lanmam??t?r. Ara?t?rmac?lar, ölçek maddelerine eri?im için ilgili referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM